

Skogsvårdsorganisationens mätning av återväxten i landets skogar: 16 procent – drygt 300 km² (30.000 ha) per år – avverkad skog har inte godkänd återväxt!

På endast 84 procent av den skog som avverkades för 5-7 år sedan har återväxten blivit godkänd enligt skogsvårdslagens minimikrav. Det visar den mätning av återväxten på föryngringsavverkade skogsarealer som Skogsstyrelsen låtit göra. Variationen är emellertid stor mellan olika ägarkategorierna, regioner och distrikt.

- Resultat är inte tillfredställande. Lokalt kan det vara mycket bekymmersamt, med tanke på att resultatet bör vara 100 procent för att vi ska säkra framtida avverkningsmöjligheter, säger Göran Örlander, chef för Skogsstyrelsens Skogsskötselenhet.

- Ny skog som ersätter den mogna vi avverkat är själva grundbulten för ett uthålligt skogsbruk. Dåligt återväxt i våra skogar idag försämrar tillståndet i skogen i framtiden, säger Skogsstyrelsens generaldirektör Maria Norrfalk.

Under 1999 genomförde Skogsvårdsstyrelsen en mätning av återväxten på 5-7 år gamla föryngringsavverkade skogsarealer, d v s arealer som ska ha säkrad återväxt. Markägare är enligt skogsvårdslagen skyldiga att återbeskoga efter avverkning för att säkra vår framtida skogsresurs.

De sämsta resultaten finns i områden nära östkusten, från Blekinge i söder till Uppland i norr. Dåliga resultat rapporteras också från delar av norra Norrland. Sydöstra Sverige är känt för problem med snytbagge, försommartorka och vegetation, som försvårar föryngring.

- En intressant iakttagelse är att Gotland har så bra resultat, trots sitt östliga läge. Gotland ligger inom området för svårföryngrad skog och tillstånd behövs för all föryngringsavverkning. Skogsvårdsstyrelsen på Gotland kontaktar samtliga markägare när tillstånd söks, och står till tjänst med råd om föryngringsmetoder. Det är troligt att den intensiva rådgivningen är en förklaring till de goda resultaten, säger Göran Örlander.

- Sedan bottennoteringarna vid mitten av 70-talet har återväxten kontinuerligt förbättrats, men har nu avstannat på lite drygt 80 procent godkända arealer. Det ger anledning till en viss oro inför framtiden, säger Göran Örlander.

- Det kanske största problemet är att hela 11 procent av de privata markägarnas avverkningar inte alls är åtgärdade. Ambitionsnivån i föryngringsarbetet tycks vara för lågt inom delar av det privata skogsbruket. Vi måste hitta möjligheter att öka vår rådgivning och kunskapsspridning för att förbättra situationen, men framför allt handlar det om att skogsägarna ska ta sitt ansvar, säger Maria Norrfalk.

84 procent av föryngringarna i landet var godkända. Inom kategorin privata var andelen godkända föryngringar lägre (80 procent) än för övriga markägare (88 procent).

Resultat i de olika landsdelarna varierade mellan 74 och 92 procent godkänt resultat. Den högsta andelen godkända hyggen oberoende av markägare återfanns på Gotland, i Västra Götaland och Dalarna/Gävleborg. Norrbotten och Östra Götaland visade lägsta andelen. Föryngringsresultat varierade kraftigt mellan olika distrikt inom regionerna.

Skogsodling, till största delen plantering, utfördes på 68 % av den avverkade arealen. Privata markägare planterade mindre (55 % av arealen) än "övriga" markägare (78 %).

Naturlig föryngring användes på 26 % av arealen. Inom kategorin privata markägare användes metoden betydligt oftare (32 %) än för övriga markägare (19 %). Naturlig föryngring var vanligast i Värmland/Örebro, Mälardalen och Norrbotten (mer än 35 %), medan metoden användes på mindre än 10 % av arealen i Mellannorrland och på Gotland.

- Naturlig föryngring har i flera regioner använts mer än vad vi bedömt som lämpligt. Naturlig föryngring kräver stor kunskap och omsorgsfull planering. Metoden har använts på arealer där metoden inte är lämplig, och på ett ibland felaktigt sätt, med följd att återväxten inte är säkrad, säger Göran Örlander.

På 7 % av arealen har ingenting alls gjorts för att säkra återväxten. Bland privata markägare var 11 % av arealen inte åtgärdad. För övriga markägare var andelen icke åtgärdad areal ca 2%. I Dalarna/Gävleborg, Västerbotten och på Gotland var andelen icke åtgärdad mark inom privatskogsbruket lägre än i andra regioner. Hög andel icke åtgärdade arealer på privat mark fanns i Mälardalen, Norrbotten, Värmland/Örebro och i Västra Götaland.

”Privata” och ”Övriga” skogar: ”Privata” är godsens och bondehemmanens skogar, skogar ägda av bysamfälligheter, gemensamhetsskogar samt skogar tillhörande bolag som inte är aktiebolag. Kategorin ”Övriga” innehåller aktiebolagens, statens och kyrkans skogar och allmänningar.

Kontaktpersoner:

Skogsstyrelsen: Göran Örlander, 036-155766, 070-5909483

Skogsvårdsstyrelserna (se www.svo.se) kan kommentera resultaten regionalt. I Västerbotten är kontaktpersonerna Ove Jansson, 090-10 83 40, och Karl-G Nilsson, 090-10 83 43.

/Kennet Kristiansson, 036-15 55 52, 070 592 91 22

Godkända föryngringar, arealandel (%)

Region	Privata	Övriga	Totalt
Norrbotten	64	76	74
Västerbotten	85	80	82
Mellannorrland	74	94	86
Dalarna/Gävleborg	86	94	90
Värmland/Örebro	84	95	89
Mälardalen	74	89	80
Gotland	91	97	92
Östra Götaland	77	86	79
Jönköping/Kronoberg	83	96	85
Västra Götaland	86	99	89
Södra Götaland ¹			86
Hela Sverige	80	88	84

¹ej arealvägd skattning

Fler tabeller och grafer finns på www.svo.se/aktuellt/press/pressmed.htm